Aan: presidium 11 januari 2020

Van: driehoek (burgemeester, secretaris en griffier)

Betreft: Rol en voortbestaan van de Klankbordgroep Wabo (KBG)

Datum: 11 december 2020

Aanleiding

Er zijn twee aanleidingen voor deze notitie:

- Op 16 april 2018 besloot het presidium de griffie opdracht te geven om een evaluatievoorstel te schrijven over de rol en positie van de KBG. De KBG besloot hierover op 12 juli 2018 o.a.: tot de invoering van de omgevingswet zal de KBG volgens de huidige werkwijze haar werkzaamheden uitvoeren. Omdat de Omgevingswet op 1 januari 2022 in werking treedt is het zinvol om afspraken te maken over wat dit gaat betekenen voor de KBG.
- Een onderdeel van de discussie in het presidium over de opdracht aan de griffie is of de griffie de KBG blijft ondersteunen. Dit heeft de vraag opgeroepen wat de rol van deze KBG is, of de KBG zou moeten worden gehandhaafd en moet worden ondersteund door de griffie. Omdat er op korte termijn keuzes noodzakelijk zijn om tot een sluitend werkplan voor de griffie te komen, is het nodig dat het presidium een advies krijgt over de rol en het voortbestaan van de KBG.

Achtergrond

Het instellen van de KBG is de uitkomst van een proces dat in 2011 is gestart met een unaniem aangenomen motie. In deze motie werd als doel gesteld dat inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium geïnformeerd moeten worden over (te wijzigen) bestemmingsplannen en bouwplannen. Daarnaast was er de behoefte van de raad om de procedure bij “Middelgrote ruimtelijke ontwikkelingen” te versnellen. De omwonenden van een locatie waarvoor een ontwikkeling speelt, worden al in de fase van principeverzoeken betrokken bij de ontwikkelingen. Dat heeft ervoor gezorgd dat bezwaren die in de buurt tegen plannen leefden in beeld kwamen en mee konden worden gewogen bij het verdere proces.

Ambtelijke opvattingen 2019-2020

Het ambtelijke tijdsbeslag van zowel de griffie als de organisatie gaf aanleiding om te bespreken welke opvattingen er ambtelijk zijn wat betreft de KBG. Daarbij werd het volgende geconstateerd:

- bij de start van de KBG in 2012 werden alleen uitgebreide omgevingsvergunningen aan de KBG voorgelegd. In de loop van de jaren zijn daar steeds meer soorten aanvragen aan toegevoegd. In 2020 zijn in vijf vergaderingen 11 principeverzoeken door de KBG behandeld;
- veel zaken waarover de KBG een standpunt inneemt zijn een bevoegdheid van het college;
- de nieuwe Omgevingswet die op 1 januari 2022 inwerking treedt, stelt de initiatiefnemer verantwoordelijk voor draagvlak van de omgeving bij zijn plannen. De gemeente heeft een faciliterende rol en vervult deze actief door bijvoorbeeld het delen van kennis en het aanreiken van participatietools. Alleen bij projectbesluiten ligt er ook een rol voor het bevoegd gezag: het participatietraject kan dan een gezamenlijke actie zijn;
- door inschakeling van de KBG duren trajecten gemiddeld 4 tot 6 weken langer (inmiddels is dat gemiddeld 8 weken);
- de werkzaamheden voor de afdeling Omgevingszaken zijn steeds omvangrijker geworden door nieuwe verzoeken vanuit de KBG over aan te leveren stukken. Hetzelfde geldt voor de griffie.

Daarnaast wordt ter overweging meegegeven aan het presidium:

- het is de vraag is of een KBG bestaande uit raadsleden goed past binnen het duale stelsel waarin de raad kaders stelt voor het college, het college binnen de gestelde kaders bestuurt en de raad tenslotte beoordeelt (controleert) of het college binnen de kaders heeft gehandeld en op grond daarvan tot het juiste voorstel/besluit is gekomen;
- standpunten van de KBG hebben geen formele status. Dat kan ertoe kan leiden dat valse verwachtingen worden gewekt bij omwonenden ("raadsleden vinden het goed") in gevallen dat het college anders beslist. Dit kan het vertrouwen in het lokaal bestuur schaden.

Samenvattend

1. het in stand houden van een KBG bestaande uit raadsleden is niet goed passend bij de rollen die de raad en het college hebben in het duale stelsel;
2. de Omgevingswet 2022 legt de verantwoordelijkheid voor participatie bij de initiatiefnemer. Zoals de gemeente al op meer vlakken werkt conform de Omgevingswet, kan dat ook voor de participatie principeverzoeken (die de KBG nu behandelt) worden vormgegeven;
3. de huidige werkwijze draagt niet bij aan één van de doelen van de KBG (nl. versnelling procedure); er moet gemiddeld nl. 8 weken langer op een antwoord worden gewacht in verband met de KBG-behandeling;
4. de ondersteuning vanuit griffie en afdeling Omgevingszaken vraagt veel uren, die ook aan andere taken besteed kunnen worden.

Advies

De driehoek adviseert het presidium de KBG per 1 februari 2021 op te heffen.